

SZÉCHENYI 2020

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

Projekt címe: „Helyi identitás és kohézió”
Projekt azonosító: TOP-5.3.1-16-BK1-2017-00013

Szakmai beszámoló

Közösségi interjúk Csátalján

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

BEVEZETÉS; A PROJEKT CÉLJA, LEGFŐBB CÉLKITŰZÉSE

A projekt legfőbb célkitűzése, hogy a konzorciumban lévő településeken (Dávod, Bátmonostor, Csátalja, Vaskút, Dunafalva, Szeremle) olyan önszerveződő közösségek alakuljanak ki, melyek a későbbiekben finanszírozási források nélkül is, önállóan képesek fennmaradni, erősödjön a helyi identitás és a társadalmi kohézió. Ezen cél elérése érdekében egy közösségfejlesztési folyamat indult el.

KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI FOLYAMAT ELINDÍTÁSA, KÖZÖSSÉGI INTERJÚK CÉLJA

A Megalapozó dokumentum 1.1 pontja alapján szükségesnek bizonyult a településen élők bevonása a közösségi folyamatokba, hiszen a közösség tagjai alacsony részvételi aktivitást mutatnak a közösségi/társadalmi folyamatokban, az önkéntesek és civil szervezetek száma pedig elenyésző. A helyi identitás és kohézió erősítése nélkülözhetetlen része a helyi gazdaság fejlődésének és az elvándorlás csökkentésének.

A közösségfejlesztési folyamat első fázisa a kezdeményezés, a lakosság megszólítása. Cél, hogy új mozgások jöjjenek létre, elinduljon a közösségfejlesztési folyamat. A közösségi interjúztatás egy fontos módszere ezen folyamat beindításának, ahol bekapcsolódásra lehet bírni a közösség tagjait, cselekvő részvételre mozgósít. A kapcsolatépítés első lépéseként

felkerestük a helyi közösségi élet vélhetően kezdeményezni akaró tagjait, akik a településen már korábban is aktívak voltak a társadalmi, közösségi tevékenységekben és úgy véltük, hogy elegendő információval rendelkeznek a közösség tagjairól és igényeiről. Miután ismertettük a felkeresés célját és lezajlott a beszélgetés, felkértük őket arra, hogy ők is készítsenek további interjúkat. Felkészítettük őket a kezdeményezés és az interjúztatás funkciójára és módszertanára, mely ismeretében már önállóan tudtak a település általuk – a Megalapozó dokumentum 1.3. pontjában meghatározott feltételek szerint – kiválasztott tagjaival beszélgetni.

A közösségi munkamód alkalmazására törekedünk már a kezdetektől, hiszen a közösség tagjainak kell saját szükségleteiket feltárni, cselekedni akaró tagokat keresni, majd a későbbiekben a programokat, folyamatokat, eseményeket, akciókat közösen megvalósítani. A közösség tagjait kell a folyamat során jelentőséghez juttatni, így lehet eredményes projektünk, hiszen közösen, együtt könnyebb.

AZ INTERJÚK MENETE, TAPASZTALATOK

A közösségi interjúztatást szoros együttműködésben tudtuk elkezdeni a Csátaljai Művelődési Központ és a Csátaljai Könyvtár vezetőjének segítő hozzáállásával, közreműködésével.

A közösségfejlesztő munkatárson kívül további két önkéntes személyt is bevontunk a munkába. Az első interjú elkészítését megelőzte egy információs megbeszélés, ahol az önkénteseket tájékoztattuk a projekt

célkitűzéseiről, fontos lépéseiről, és tanácsokat adtunk a személyes négy szemközti beszélgetések módszertanához.

Az interjúk készítése során azt tapasztaltuk, hogy az emberek első pillanatra elcsodálódtak. Nem találkoztak még hasonló jellegű dologgal, újszerű volt számukra a kezdeményezés módja, nem tudták mi célt szolgál. Elmagyaráztuk nekik, miért fontos ez, miért vagyunk kíváncsiak az ő véleményükre, miért pont őket választottuk.

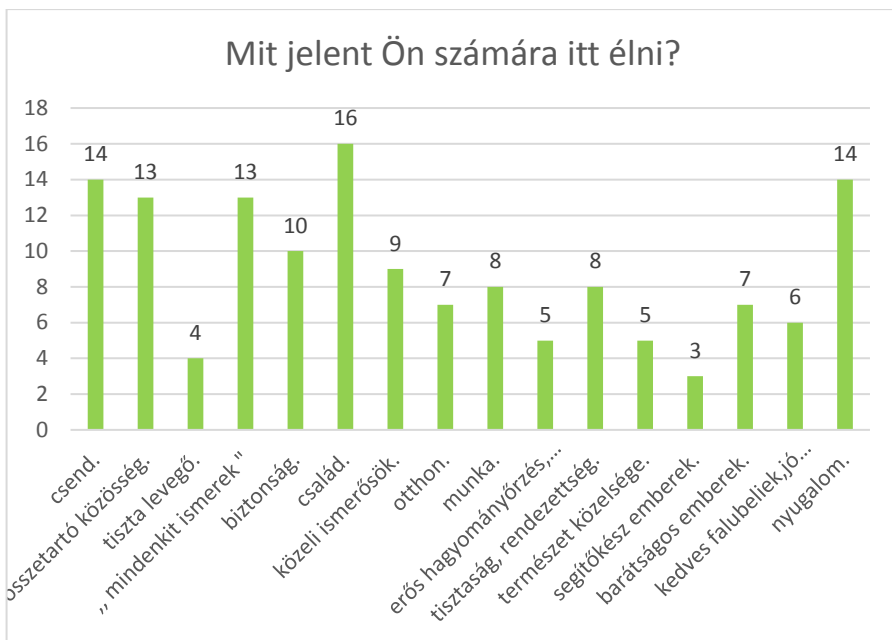
Elmondták nekünk, hogy jó ötletnek tartják ezt a kezdeményezést, bár azt is hozzá tették, hogy a falusi élet fellendítése nem annyira egyszerű feladat, más, mint városban lakni, de nagyon pozitívan álltak hozzá, nagyon sok értékes gondolat született, mely jó alapot szolgáltat az elkövetkezendő közösségi felmérés és közösségi beszélgetések témáira vonatkozóan, és segít bennünket a projekt célkitűzésének megvalósításában.

AZ INTERJÚK TARTALMI ÖSSZESÍTÉSE

A közösségi interjúk során az alábbi három kérdés köré csoportosítottuk a beszélgetést:

- **Mit jelent Ön számára itt élni?**
- **Min változtatna szívesen és hogyan?**
- **Ő maga mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?**

Az első kérdés összegzése, elemzése során feltűnt, hogy a lakosok sok azonos gondolatot vázoltak fel azzal kapcsolatban, hogy miért szeretnek Csátalján élni. A kulcsszavakat kiemeltük és összegeztük:

A megkérdezettek az első kérdésre általában egyszerű, viszont annál értékesebb válaszokat adtak. Többségük a családot helyezi fő, helyben tartó erőnek. Vannak, akiknek még több generációja is a településen él és ez számukra nagyon fontos szempont.

Sokan azt emelték ki, hogy csendes és nyugodt a falu, ez számukra mindennél többet jelent. A 38 interjú során 13 esetben hangzott el a „mindenkit ismerek” szókapcsolat, továbbá kiemelt helyen szerepel az összetartás. A lakosok úgy vélik, hogy közösségük nagyon összetartó, barátságos az emberek, kedvesek a falubeliek és példának okán a közele

ismerősök - mint szempont- előtérbe helyezése is arra utal, hogy a városi élethez képest mindenképpen egy helyi sajátosságnak tekinthető, erős vonzerőként jelenik meg az emberek közvetlen kapcsolati tőkéje a faluban. Sok emberben megfogalmazódik a tiszta, rendezett település kép, a tiszta, friss levegő, mely összekapcsolódik a többi válaszadó gondolataival is. Nem kérdés, hogy a tiszta levegő értékes jelentőséggel bír a nagyvárosi szmoggal szemben. A helyben történő munkavégzés is szóba került, természetesen a megszólítottak egy kisebb része, azaz 8 fő dolgozik Csátalján, őket ide köti munkájuk is.

Fontosnak tartják a biztonságot. A helyi Polgárőr Egyesület önkéntes tagjainak köszönhetően teljes mértékben biztonságban érzik magukat, megnyugvás számukra az egyesület megléte és munkája.

A megkérdezettek válaszából kitűnik, hogy a család, mint összetartó erő még ma is erős identitás alapot képez.

További egyéni értéként megjelenő motívum a köszönés fontossága, illetve a kertművelési lehetőség. Az egyik válaszadó szerint Csátalja a környék legszebb települése.

A beszélgetés során, a „min változtatna és hogyan” kérdés alkalmával fény derült arra, hogy a munkahelyteremtés lenne az egyik olyan kérdéskör, ami elsődleges változást okozna a település és az ott élők életében. A munkanélküliség, vagy a nem megfelelő bérezés, mint fő probléma jelenik meg, szinte minden ide vezet vissza, a közösségi jólétet ez nagyban befolyásolja, hiszen nagyon sokan emiatt külföldön dolgoznak, a családok sok esetben szétszakadtak. Ez nagy gond, hiszen az első kérdés során is fény derült arra, hogy a család milyen fontos szerepet tölt be az ott

élők életében, a helyi identitás elválaszthatatlan része. A munkahelyteremtésre azonban megoldást nem tudtak felsorolni, szerintük ez magasabb hatáskörbe tartozik. A felmerülő igények között a kulturális rendezvényeket hiányolták többen pl. olvasó körök, irodalmi estek, előadások, szervezett színházba járás, évente többször kiállítás, többféle klub létrehozása (nagy mama klub, főző klub).

Másik kiemelt problémakör a fiatalok kérdése, többen megállapították, hogy a falu elöregedőben van, és kiemelt fontosságú lenne a fiatalok, gyermekes családok idecsalogtatása, vagy éppen helyben tartása. Az itt élő fiataloknak több programot kellene szervezni pl. szakkörök, sport, bálak, (például farsangi, szüreti), tánc, felszereltebb konditerem, nyári hagyományörző táborok, kirándulás, túra, természetjárás, filmvetítés, ovisoknak foci, tánc.

További változtatásra javasolt ügyként jelent meg a közjó javítását célzó gondolatkör, mint: rendezettebb, minőségibb kültéri utak, a mohácsi híd ügye vagy a településen lévő lakatlan házak rendezése.

Összegezve elmondható, hogy a Csátalja településen elkészített interjúk egy körvonalat adtak számunkra a helyi identitásról, képet kaptunk a helyi lakosok cselekvési kedvéről, hozzáértéséről. Kialakult egy ismeretanyag azokról az igényekről, melyek a lakosságot foglalkoztatják, valamint egy probléma lista, melyeket az elkövetkezendő időben a beszélgetések alkalmával tovább tárgyalunk.

AZ INTERJÚK STATISZTIKAI ÖSSZESÍTÉSE

Az interjúk száma: 38 db

Az interjúkat készítőik száma: 5 fő

Az interjúkat készítőik neve:

Sirok Istvánné Varga Karolina, szakmai vezető

Lászlóné Kovács Alexandra, közösségfejlesztő

Siposné Stokker Nóra

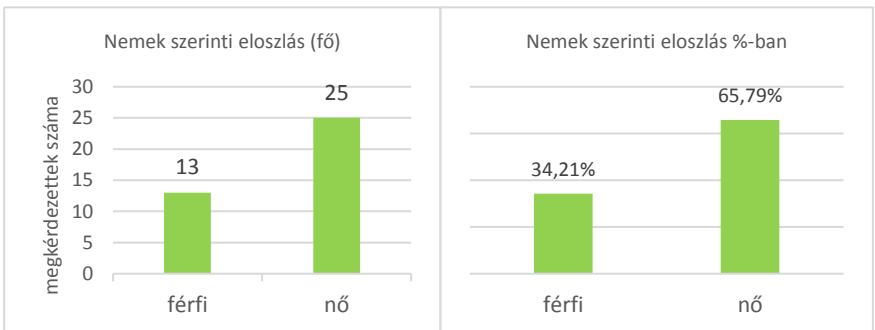
Nyitrai Gabriella

Nászainé Fazekas Franciska

a) A megkérdezettek nemek szerinti eloszlása:

A megkérdezettek nem szerinti eloszlása az alábbiak szerint alakult: 13 férfi (a megkérdezettek 34,21%-a) és 25 nő (a megkérdezettek 65,79%) került az interjúk során kiválasztásra.

Látható, hogy a megkérdezettek egyharmada csak férfi. Az interjúk során a helyi önkéntesen interjúkat végzők elmondása alapján a nők aktívabbak a helyi kulturális életben, részvételi arányuk is magasabb a rendezvényeken. A helyi intézmények vezetői is nők.

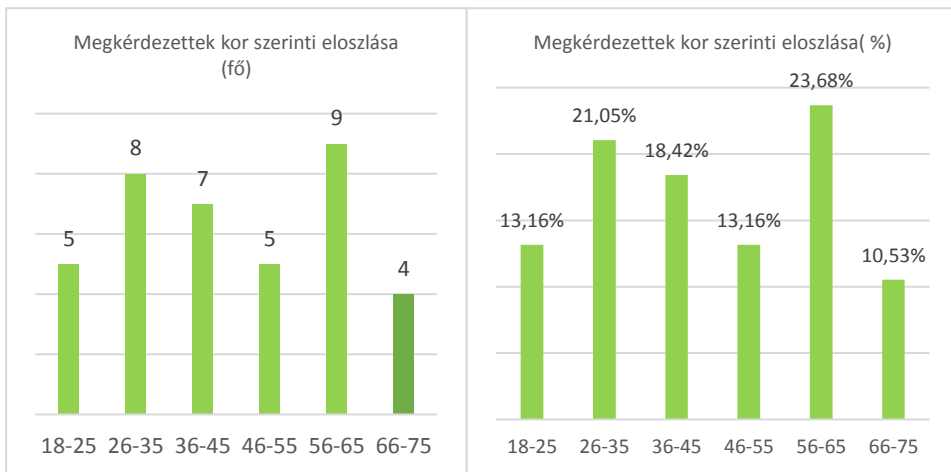

b) A megkérdezettek kor szerinti eloszlása

Az interjúkat megelőzően az alábbi osztályközöket hoztuk létre, melyekbe a válaszadók életkorát osztályoztuk: 18-25;26-35;36-45;46-55;56-65;66-75

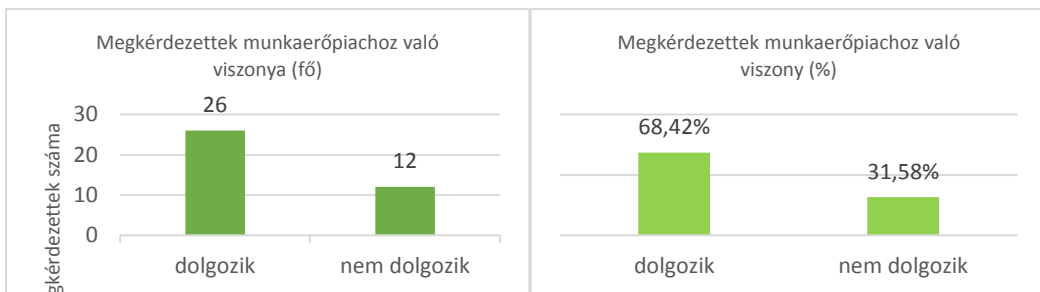
A kimutatásból látható, hogy a 18-25, illetve 46-55 korosztály száma kevesebb. A minta jól reprezentálja a valóságot, hiszen a helyi önkéntesek elmondása szerint ezen két korosztálycsoportba tartozó egyének nagy része külföldön dolgozik. A projekt szempontjából kiemelten fontosak az alulról jövő kezdeményezések.

Törekedtünk arra, hogy minden korosztályból legyen megkérdezett, hiszen korosztályonként eltérőek az értékek, vélemények, javaslatok.

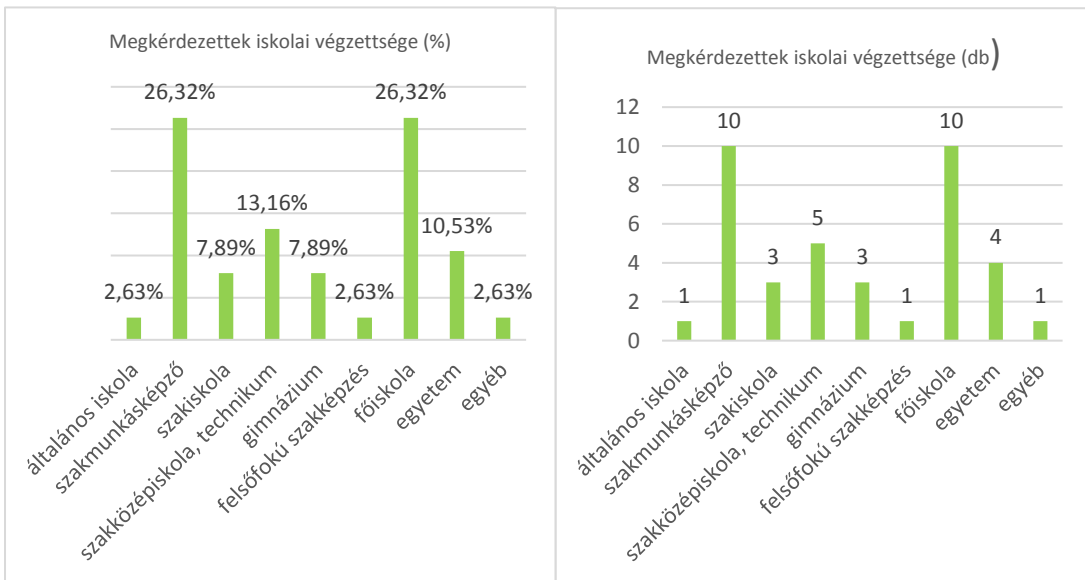
c) A megkérdezettek munkaerőpiachoz való viszonya

A megkérdezettek közül 26 lakos rendelkezik munkahellyel, ebből 8 lakos helyben dolgozik.

d) A megkérdezettek iskolai végzettsége

A megkérdezettek iskolai végzettségének eloszlása az alábbiak szerint alakult:

Ezúton is köszönjük a résztvevőknek az együttműködést.

Sírok Istvánné Varga Karolina
szakmai vezető

Lászlóné Kovács Alexandra
közösségfejlesztő

Dávod, 2018. december 20.